

Ophold som Læge. Gjør man det, maa man være betænt paa at laa en Streg over det andet store Lovforslag, hvoraf Vedkommende jo ellers kunde have ventet sig Udbytte. Skulde jeg ellers i Lighed med andre Talere gjøre en almindelig Bemærkning om Kvafsalverilovgivningen, ladende som om det var en første Behandling af Loven, vi havde for vil jeg henvende mig til det ærede Medlem (Kjer), der klagede over, at i hans Egn var det for dyrt at faae Lægehjælp. Det forekommer mig endog, at der blev brugt det Udtryk, at man vilde foretrække Kvafsalverne for at blive trukket op af Lægerne i adskillige Tilfælde. Dertil maa jeg sige, hvis ikke jeg har hørt feil, at jeg tror, det er meget urigtigt at bruge dette Udtryk her i Thinget, thi det er jo almindeligt anerkjendt her i Landet, at Lægerne have udført et stort og opoffrende Arbeide, det have de gjort til alle Tider, og de have udført betydelige store Barmhjærtighedsgjerninger end Følk i Almindelighed. Jeg veed meget vel, at i den sidste Tid have Lægerne sluttet sig sammen og søgt at faae en anstændig Betaling, for deres Arbeide hos dem, der kunne betale, da der altid bliver mange Tilfælde, hvor de maa udføre gratis Lægehjælp for Følk, der ikke kunne betale. Men lad nu og det ærede Medlem have Ret i den Betragtning, at det for Mange kan være dyrt at faa Lægehjælp, saa følger dog ikke deraf, at man skal ophæve den nuværende Kvafsalverilovgivning og give Alt i Hænder paa gamle Koner og Charlataner. Det ærede Medlems Betragtning kan kun føre til, at der rundt omkring i Landet vil være at ansætte flere offentlige Læger. De Lønninger, der maa udredes dertil, ere som bestjendt ikke overdreven store, i alt Fald i Sammenligning med, hvad der ydes til andre Embedsmænd, saa at man ikke af den Grund behøver at gaa til gamle Koner. Der er Læger nok, og det vil være muligt fra Statens Side at faa dem til at nedsætte sig i tilstrækkeligt Antal rundt omkring i Landet. Den ærede Taler mente ogsaa, at det var en Krænkelse af hans Ret som Individ, at man var saa omhyggelig for ham og foreskrev ham, hvor han skulde lade sig kurer. Dertil vil jeg sige, at det ligger i Lusten og i Tiden, at man ikke overlader Alt til Individet, men at Staten tillader sig ved mangfoldige Leiligheder i en meget stor Udstrækning at tage almene Hensyn og have Omfjorg baade for det Almene og de enkelte Samfundsklasser. Naar der er Tale om en Lov om smikkomme Sygdomme hos Husdyrene, saa er det muligt, at den enkelte Mand mener: jeg maa have Lov til at lade

mine Husdyr dø, paa hvad Maade jeg vil, de maa have, hvad Sygdomme det kan være, men det gaar ikke an; man maa for det Almene's Skyld finde sig i, at der gives Love ogsaa paa det Omraade, saaledes at visse Arter af Sygdomme hos Husdyr blive at behandle af autoriserede Læger, medens andre kunne behandles af Kvafsalvere. Saaledes ogsaa for Menneskers Vedkommende, og jeg tror ikke, at Udvislingen gaar i modsat Retning. Det blev sagt af et æret Medlem, at det er for galt, at et Menneske ikke skal kunne lade sig helbrede paa en hvilken som helst Maade, han finder det rigtigt. Jeg skal dertil svare, at jeg hører ikke til dem, der mene, at der ikke kan være Spørgsmaal om at gjøre nogen som helst Forandring i den bestaaende Kvafsalverilovgivning. Jeg har havt den Ære at være Medlem af et Udvalg, som Thinget havde nedsat angaaende den Sag, og jeg fandt det ikke da aldeles nødvendigt at blive staaende ved de nugsældende Bestemmelser; men noget Andet er det at gaa ind paa det nuværende Lovforslag, som indirekte vilde have de Virkninger, jeg har nævnt. Nu mener jeg ganske vist, at en Person, om hvem Lægen erklærer, at han ikke kjender Midler til at helbrede ham, maa kunne lade sig tage i Kur af Enhversomhelst, han har Tiltro til — denne Anskuelse har jeg vedkjendt mig tidligere, og har jeg endnu — men det vilde kun medføre, at der blev gjort saadanne Ændringer i den nuværende Kvafsalverilovgivning, at dette Tilfælde ikke kom til at træde frem saa stødende, som tidligere, og tillige at Følk, der virkelig have godgjort, saaledes at hverken Læger eller Andre ville modsigge det, at de ere i Stand til at kurere Følk for visse bestemte Sygdomme, kunde faae noget større Afgang til Lægevirksomhed end nu. Dette er noget ganske Andet, end hvad dette Lovforslag vil, nemlig at ville give Lægevirksomheden fuldstændig fri, hvilket efter min Mening vilde gjøre ubodelig Skade baade for de Syge og for Bidskaben. Jeg tror ikke, at det kan benegtes, at det er to meget forskellige Ting. Jeg kan altsaa ikke Andet end tilraade, at man stemmer imod dette Lovforslag, idet jeg forøvrigt erfjender, at der vel kunde være Spørgsmaal om at ændre Bestemmelserne i Kvafsalverilovgivningen.

Justitsministeren (Kellermann):

Det forekommer mig, at det under denne Debat er blevet overjet, at det Udgangspunkt, man maa tage ved Vedommelsen af det foreliggende Spørgsmaal, er dette, om man overhovedet anser det for heldigt, at der bestaar et ordnet Sundhedsvæsen, en Organ-